

[Oluf Johansen.]

missionerne som Mellemed. Mangen forstandig Jordhandel er gaaet i Staa, fordi der har manglet lovmæssig Bistand.

Jeg skal lige fremdrage et Tilfælde, hvor en saadan mindre Jordbruger har fremsendt sin Forespørgsel til rette Sted, men hvor Resultatet af hans Forespørgsel blev negativt. Han skriver:

„Jeg undertegnede tillader mig her ved at forespørge, om De tror, at der er Mulighed for at faa et Tillægslaan til Køb af en Ejendom paa ca. 3½ Tdr. Land, som hidtil har været lejet ud, og som nu skal sælges til April. Beliggenheden af Jorden er god, da den er parallel med vores Jord. Jeg har talt med Sogneraadet angaaende Sammenlægningen af de Ejendomme, og de har lovet at anbefale det som klogt. Statslaanene i min Ejendom er i Statslaanefonden 2 508 Kr. og i Hypotekbanken 4 320 Kr., og jeg har 7 Tdr. Land og en Besætning paa 1 Hest, 4 Køer, 1 Kvie, 3 Søer, 3 Fedesvin, 6 Ungsvin og 7 Smaaagrise. Købesummen af den omtalte Ejendom er imellem 3 000 og 3 500 Kr. Der er ikke forhandlet om nogen bestemt Sum, da det jo afhænger af, om vi kan faa noget Laan.“

Som jeg nævnte, fik hans Forespørgsel paa rette Sted negativt Resultat, men med en Lov som den, hvorom der nu foreligger Forslag her paa Tingets Bord, skulde en saadan Mand ikke behøve at spørge forgæves. Efter Besættningens Størrelse i Forhold til Jordarealet maa man gaa ud fra, at man her staar over for en virkelig dygtig mindre Jordbruger, og at der vilde være Mulighed for fuld Selvstændighed for ham ved en lille Supplering af hans Brug. Efter dette Forslag skulde det altsaa være muligt for ham at komme i Betragtning og faa et selvstændigt Brug, ved at den lille Ejendom lægges ind under hans Brug.

Endvidere er der i Lovforslaget en Bestemmelse om, at Sammenlægning kan finde Sted af et saadant lille Husmandsbrug med et større Landbrug, naar dette afgiver passende Areal til et nyt selvstændigt Husmandsbrug et andet Sted. Endelig indrømmes der den, som ikke ved egen eller Kommissionens Bistand har kunnet faa Tillægsjord, Ret til, naar han sælger det lille Landbrug, han har, at komme i Betragtning ved Ansøgning til et nyt Husmandsbrug, et Forhold, som vist allerede er praktiseret i de senere Aar.

I Lovforslaget er der ogsaa Penge. Der stilles 3 Mill. Kr. til Raadighed for en saadan Lovgivning. Selvfølgelig skal der Penge

til, det er nødvendigt, og jeg kan gaa med hertil.

Jeg anbefaler det foreliggende Forslag til hurtig Behandling og haaber, at det som Lov skal stille de stærke Længsler, som mange af disse Smaalandbrugere, disse indeklemtede Husmænd, føler efter at naa frem til et selvstændigt Landbrug.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger til nogle af de Udtalelser, der er fremkommet dels fra det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Johs. Clausen), dels fra det ærede 19de tingvalgte Medlem (J. R. Poulsen). Jeg har holdt disse Bemærkninger ude fra mine Udtalelser i øvrigt, idet de ærede Medlemmers Betragtninger i Virkeligheden var af almindelig landbrugspolitisk Karakter, Betragtninger, som de fremførte, fordi vi her staar over for et Landbrugsspørgsmaal, men som laa noget uden for dette Spørgsmaals særlige Omraade.

Den ærede Ordfører for Venstre sagde, at Venstre i det store og hele havde været førende i Jordlovgivningen. Jeg anerkender; at Venstre gennem Aarene har sat sit stærke Præg paa mange af vore Jordlove; men jeg maa rigtignok hævde over for det ærede Medlem, at meget af det Præg, Venstre har sat paa Jordlovene, ikke har været af en saadan Beskaffenhed, at det har været hilst med stor Glæde af dem, hvorom det drejede sig.

Det ærede Medlem hævdede, at man kunde undgaa Ekspropriationen, og fremhævede i sine Betragtninger den mægtige Betydning af Ejendomsretten som en Kilde til Lykke og til Glæde inden for dansk Landbrug. Ja, jeg vil sige det saaledes, at gennem den stærke Opgangsperiode, man har haft i det sidste Slægtled, kan det ærede Medlem med Rette nævne Ejendomsretten som en Kilde til Glæde, thi under de Former, hvorunder den blev praktiseret i Opgangstiden, kunde den holde, men saaledes som Forholdene er blevet for dansk Landbrug, har Ejendomsretten skabt en forgældet Landbostand, saa jeg synes, man nu skal være noget betænkelig ved at synge Ejendomsrettens Pris.

Det ærede Medlem gik imod Ekspropriation ud fra den Betragtning, at der er Jord nok, og han tilføjede, hvad jeg synes er meget dristigt sagt af en Mand, der maa have Kendskab til Landbrugsforhold, at Jorden ikke er dyr. Jo, i de Tilfælde, vi her staar over for: en mindre Landbruger, som ønsker at købe et Stykke Jord fra et større Landbrug, fordi han har Trang til virkelig at blive selvstændig, er Jorden altid dyr. Jeg kender meget faa Tilfælde,